

■ Пытальнік

Тэрмін абмену чэкаў падоўжаны на 4 гады

— У мяне ад бацькоў і свёкра засталіся імяныя прыватызацыйныя чэкі (ІПЧ) «Маёмасць». А знаёмыя кажуць, што яны ўжо не сапраўдныя. Мне здаецца, што гэта не так. Дзе і якім чынам я магу абмяняць іх на акцыі?

Маргарыта Сяргееўна, г. Мінск.

Па каментарый мы звярнуліся да спецыялістаў Беларусбанка, які і выконвае ролю пасярэдніка пры ажыццяўленні аперацый па абмене акцый прадпрыемстваў, што прыватызуюцца, на ІПЧ «Маёмасць». У прэс-службе гэтай фінансавай установы нам паведамілі, што, згодна з адпаведнай пастановай Савета Міністраў, тэрмін абароту ІПЧ «Маёмасць» вызначаны па 30 чэрвеня 2019 года.

Акцыі, прызначаныя для абмену, як правіла, размяркоўваюцца паміж устаноўмі гэтага банка згодна з памерам іх агульнага пакета. Напрыклад, пакет акцый аб'ёмам да 100 тысяч чэкаў абменьваецца ў горадзе ці раёне па месцы размяшчэння адкрытага акцыянернага таварыства. Пакет акцый да 200 тысяч ІПЧ абменьваецца ў межах вобласці, г. Мінска па месцы знаходжання прадпрыемства. А вось такія каштоўныя паперы таварыства аб'ёмам звыш 200 тысяч чэкаў абменьваюцца па ўсёй краіне.

Таксама нам паведамілі, што абмен акцый на чэкі ажыццяўляецца ў любым падраздзяленні Беларусбанка, які выконвае гэтую аперацыю паводле

спіса прадпрыемстваў, што прыватызуюцца, і ў якім адкрыты спецыяльны (чэкавы) рахунак фізічнай асобы. Для выканання аперацый па абмене акцый прадпрыемстваў на ІПЧ «Маёмасць» чалавек прад'яўляе пашпарт нашай краіны і сертыфікат чэкаў.

Сёння заканцадаўства дазваляе абменьваць на акцыі як налічаныя ўласныя чэкі, так і атрыманыя ў спадчыну. Таксама дазваляецца выкарыстоўваць чэкі, якія былі перааформлены пакупніку ад блізкіх сваякоў (бацькоў, дзяцей, мужа і жонкі, родных братоў і сястры, унукаў, бабуль, дзядуляў, свекрові, свёкра, цесця і цешчы), якім яны былі налічаныя ў якасці асабістай маёмаснай квоты, але ў суме не больш за 250 ІПЧ «Маёмасць» на працягу ўсяго перыяду бязвыплатнай прыватызацыі. Абмен у гэтым выпадку ажыццяўляецца па заяве пакупніка з указаннем у ім, ад каго атрыманы чэкі, без прад'яўлення дакументаў, якія пацвярджаюць сваяцтва. У выпадку паведамлення пакупніком у заяве лжывых звестак адносна ІПЧ «Маёмасць», перааформленых ад пералічаных вышэй сваякоў і выкарыстаных для абмену, праведзеная здзелка з'яўляецца несапраўднай.

У выпадку змены месца жыхарства гаспадар названых папер мае права перавесці спецыяльны чэкавы рахунак у падраздзяленні Беларусбанка па новым месцы жыхарства.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by

ЯК ПРАВІЛЬНА ВЫБРАЦЬ НАВУЧАЛЬНЫЯ КУРСЫ

Я маладая жанчына, афіцэр запasu з ваеннай адукацыяй. Зараз вырашыла перавучыцца на іншую спецыяльнасць і сутыкнулася з такой праблемай: у сферы недзяржаўнай адукацыі шмат няякаснага навучання. У інтэрнэце можна знайсці мноства псеўдакурсаў. Я на такія трапляла: плаціла вялікія грошы, а ў ходзе навучання бачыла, што інфармацыя даецца мінімальна, часам гэта проста нейкі пераклад кнігі. Дык як правільна выбраць навучальныя курсы?

Кацярына П., г. Мінск.

Аб тым, на што звярнуць увагу пры выбары навучальных курсаў, мы папрасілі расказаць дырэктара аднаго са сталічных адукацыйных цэнтраў Сяргея СУЛІМАВА.

Вось яго парады:

✓ Перш за ўсё трэба азнаёміцца з поўнай інфармацыяй аб іх, паглядзець звесткі пра выкладчыкаў, якія будуць весці гэтыя курсы.

✓ Трэба знайсці рэальныя водгукі, а яшчэ лепш — відэавады выпускнікоў гэтых курсаў.

✓ Вельмі правільным таксама будзе азнаёміцца з праграмай навучання, з тым каб скласці меркаванне, наколькі яна вам падыходзіць.

✓ Арыентуйцеся на тыя курсы, якія прапануюць бясплатныя першыя (пробныя) заняткі і якія

прапануюць аплаціць заняткі ў растэрміноўку, гэта значыць, калі курсы вам не спадабаліся, то вы страціце толькі першапачатковы плацеж і захаваеце астатнія грошы.

***

Акрамя таго, нядаўна Міністэрства гандлю апублікавала «Памятку спажыўцам адукацыйных паслуг».

Як адзначаюць у міністэрстве, апошнім часам мноства адукацыйных курсаў, не маючы ні праграмы для навучання, ні досведу выкладання, навучаюць нашых грамадзян, напрыклад, прафесіяў цырульніка, візажыста і інш. Пры гэтым прысвойваюць ім кваліфікацыйны разрад з запісам у працоўную кніжку без выданы дакументаў аб навучанні ўстаноўленага ўзору, што супярэчыць заканцадаўству. Часцяком слухачы такіх курсаў уводзяцца ў зман, нібыта па заканчэнні іх яны атрымаюць дыплом ці пасведчанне «дзяржаўнага ўзору», што немагчыма.

Пасля заканчэння курсаў слухачам павінна выдавацца даведка аб навучанні, якая пацвярджае заваенне слухачом зместу адукацыйнай праграмы курсаў. Выдача іншых дакументаў аб заканчэнні курсаў заканцадаўствам не прадугледжана.

Міністэрства гандлю таксама нагадвае, што пачатак вучэбных

заняткаў на навучальных курсах (лекторых, тэматычных семінарах, практыкумах, трэнінгах і інш.) пачынаецца па меры камплектавання вучэбных груп, але не пазней чым праз тры месяцы пасля даты заключэння адпаведнага дагавора. Спажывец адукацыйных паслуг мае права патрабаваць поўнай кампенсацыі страт, нанесеных яму ў сувязі з парушэннем тэрмінаў аказання паслугі.

Грашовая сума, якая вяртаецца спажыўцу пры скасаванні дагавора аб аказанні паслугі, вызначаецца на момант прад'яўлення спажыўцом патрабавання, а калі яно добраахвотна не задаволена, — на момант вынясення судом адпаведнага рашэння. Пры гэтым патрабаванні спажыўца аб скасаванні дагавора аб аказанні паслугі і звароце выплачанай грашовай сумы падлягаюць задавальненню на працягу сямі дзён з дня прад'яўлення адпаведнага патрабавання. За парушэнне гэтага тэрміну выканаўца ўплачвае спажыўцу за кожны дзень пра-тэрміноўкі няўстойку ў памеры аднаго працэнта цаны аказання паслугі.

З поўным тэкстам памятки спажыўцам адукацыйных паслуг можна азнаёміцца на сайце Міністэрства гандлю.

Святлана БУСЬКО.

busko@vziazda.by

ЛЕТНІ ДЗЕНЬ ГОД КОРМІЦЬ

вытворчасць тварагу. Сырныя сакрэты ён ведаў з дзяцінства, у прыватнасці — ад маці. Раней у кожнай вясковай хаце рабілі свой тварог, сыр, смятану. Малако, якое даюць рагулі з Сяргеевага падворка, тлуствае, з яго выходзяць на дзіва смачныя прадукты. Пра тварог, які атрымліваецца ў Брэкмана, даведаліся гур-

полі. Бо для каровы на зімні перыяд неабходна назапасіць па дзве з паловаю тоны сена, а каню і болей. Работы на полі хоць адбаўляй. Сёлета на сваім трактары Сяргей зрабіў два ўкосы, сухое сена скатаў у рулоны, перавёз на падворак, набіў сенавалы. «Запас бяды не чыніць», — зазначае руплівы гаспадар.

Але «луговая» работа для Сяргея праходзіць у прамежках яго асноўнай службовай дзейнасці. Сяргей Брэкман — прафесійны пчаляр, працуе ў

Акцябрскім лясгасе, і для яго лета — самы гарачы час, разгар медазбору. Пасля ранішніх клопатаў на сваім двары Сяргей спляшаецца на лясгасуўскі мядовы падворак. «На Беларусі пчолы — як гусі, мёд кашамі носяць», — задаволена можа сказаць Брэкман, назіраючы, як працуе яго пчаліная фабрыка. Ён ведае, як зрабіць, каб гэтая фабрыка працавала на ўсю магутнасць. У Сяргея вялікі вопыт у пчалінай справе. Амаль сорок гадоў у свае пяцьдзясят чатыры ён аддаў любімайму занятку. Сваю прафесію пачынаў асвойваць яшчэ да васьмага класа. Ён успамінае: «Не паспеў здаць выпускныя экзамены, тут жа паклікалі ў лясгас на адказную пасаду пчаляра, выпраўляць хібы папярэдніх «прафесіяналаў». Так і застаўся на ўсё жыццё ў лясной гаспадарцы». У той час у краіне больш не было ніводнага выпадку, каб школьніку даверылі кіраваць вялікай пчалінай гаспадаркай.

Толькі на першы погляд здаецца, што сонечная пасека сярэд духмяных кветак — лёгкі і прыгожы занятак вяскоўца ці дачніка, адпачынак. А духмя-

ны мядок на сподачку — падарунак добрай і бесклапотнай пчалы. Насамрэч, толькі цяплявая праца і ўмерны даюць вынікі ў гэтай карыснай справе, — кажа пчаляр і дадае. — У добрага пчалавода не бывае кепскага мёда.

У гэтыя дні Брэкман вандруе з медагонкай на калёсах ад пчалніка да пчалніка. Першы медазбор працавітыя пчолы зрабілі з кветак рапсу, маліны, крушыны, і гэты мёд пасечнік паспеў выкатаць з рамак у сярэдзіне лета. Цяпер заканчваецца другі медазбор — з грэчкі, ліпы, канюшыны і купальскіх кветак. На падыходзе мёд з верасу і жнівеньскіх кветак.

Вечарэе. Сыты статак кароў павольна брыдзе ў вёску. Жыхары Гаці чакаюць сваіх карміліц. А на падворку Брэкмана, як і раніцай, зноў задуць рухавік электрадойкі. Гаспадарскія клопаты Сяргея і Тамары будуць працягвацца яшчэ доўга.

Анатоль КЛЯШЧУК.

Фота аўтара.

anatol@vziazda.by

Акцябрскі раён.

Больш здымкаў глядзіце на сайце «Звядзды».

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Раніца на падворку Брэкманаў пачынаецца з манатоннага тахання кампрэсарнага рухавіка — у хляве ідзе электрадойка. Галоўны спецыяліст па гэтай дойцы — Сяргей. Механізаваны працэс дойкі дае магчымасць эканоміць час, і гаспадар паспявае за раніцу зрабіць процьму неадкладных спраў: напіць цялят, падсыпаць корму бычку, прынесці сена, вывесці на поле каня. А потым выправіць кароў на пашу з вясковым статкам. Ра-

нішні сырадой неабходна працадзіць і паставіць у халоднае месца. Поруч з Сяргеем увіхаецца і яго жонка Тамара. Гаспадыня выпускае на двор птушыную чараду, корміць парсючкоў, не забывае і хатняга пестуна — ката. На плячах жанчыны ляжыць агарод і парадак у доме.

Гаспадар кажа, што да таго, каб трымаць невялікую малочную ферму на сваім падворку, яго падштурхнулі не-

эфектыўныя ўмовы сялянскай працы. У свой час за малако, якое здавалі дзяржаве, вяскоўцам плацілі мізэрныя грошы і з вялікімі затрымкамі. А залежаць ад некага і чакаць лепшых часоў — не ў правілах Сяргея. Чалавек ён працавіты і ўмелы, цяжкасцяў не баіцца. Лішкі малака стаў перапрацоўваць сам. Для гэтага давеў свой дойны статак да сваёй галоў, пабудоваў невялікую сыраварню і наладзіў

